Hukuk Bölümü 2008/47 E. , 2009/42 K.

- **OLUMSUZ GÖREV UYUŞMAZLIĞI,**

- SOSYAL SİGORTALAR KANUNU(MÜLGA) (506) Madde 134
- UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAKKINDA KANUN (2247) Madde 27
- SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU (5510) Madde 101

"İçtihat Metni"

Kronik böbrek hastası olan 1100103233 tahsis numaralı davacının, ikametgahından diyaliz merkezine gidip gelirken diyaliz servis aracını kullandığı halde, sanki kendi imkanlarıyla gidip gelmiş gibi yol parası aldığından bahisle Bartın Sigorta İl Müdürlüğünün 23.8.2006 tarih ve 14476 sayılı işlemi ile 2005/Kasım, Aralık,2006/Ocak-Nisan aylarına ait davacıya ödenen toplam 1.945,10-YTL yol parasının ödenmesi hususu davacıya tebliğ edilmiş ve bu miktar kurum veznesine yatırılmıştır.

Bartın Sigorta İl Müdürlüğünün 18.10.2006 tarih ve 17546 sayılı işlemiyle de, 2005/ Şubat - Ekim aylarına ait dializ yol parası karşılığı olarak davacıya ödenen toplam 3.173,98-YTL.'nin Müdürlük veznesine yatırılması hususu davacıya bildirilmiştir.

Davacı vekili, Bartın Sigorta İl Müdürlüğünün 23.8.2006 tarih ve 14476 sayılı kararı ile 18.10.2006 tarih ve 17546 sayılı kararının iptali ile birlikte, ilk karar uyarınca ödenen 1.945,10 YTL' nin ödeme tarihindeki yasal faiziyle beraber iade edilmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

ZONGULDAK İDARE MAHKEMESİ 8.2.2007 gün ve E:2007/231, K:2007/154 sayı ile, 2576 sayılı Kanunun 5.nci maddesinin 1.nci fıkrasında; İdare Mahkemelerinin, Vergi Mahkemelerinin görevine giren davalar ile Danıştay da çözümlenecek olanlar dışındaki iptal davaları ile tam yargı davalarını, tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinin birinin yürütülmesi için yapılan idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar ve kanunlarla verilen diğer işleri çözümleyeceğinin hükme bağlandığı; 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun 134. maddesinde; bu kanunun uygulanmasından doğan uzlaşmazlıkların, yetkili iş mahkemelerinde veya bu davalara bakmakla görevli mahkemelerde görüleceği, aynı kanunun 140. maddinde ise idarî para cezalarının ilgiliye tebliğ edilmekle tahakkuk edeceği ve tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde kuruma ödeneceği veya aynı süre içinde kurumun ilgili ünitesine itiraz edilebileceği, kurumca itirazı reddedilenlerin, kararın kendilerine tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde yetkili Sulh Ceza Mahkemesine başvurabileceklerinin hüküm altın alındığı; bu durumda 506 sayılı kanunun uygulamasından kaynaklanan dava konusu uyuşmazlığın görümü ve çözümünün idari yargının değil adli yargının görevine girdiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş; bu karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili tarafından, bu defa aynı istemle sulh ceza mahkemesinde itirazda bulunulmuştur.

BARTIN SULH CEZA MAHKEMESİ; 8.8.2007 gün ve E:2007/76 D.İş sayı ile, başvuru dilekçesi, aleyhine itiraz edilen vekili beyanı ve tüm başvuru dilekçesi birlikte değerlendirildiğinde; 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 140. maddesinde idari para cezalarına karşı itiraz hakkında görevli mahkemenin gösterildiği ancak itiraz tarihinden sonra 6.4.2007 tarih ve 26485 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Anayasa Mahkemesinin 4.10.2006 tarih ve 2006/75 Esas, 2006/99 Karar sayılı kararı ile "17.7.1964 günlü, 506 sayılı "Sosyal Sigortalar Kanunu"nun 140. maddesinin, 8.2.2006 günlü, 5454 sayılı Yasa'nın 5. maddesiyle değiştirilen dördüncü fıkrasının "Kurumca itirazı reddedilenler, kararın kendileri tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde yetkili Sulh Ceza Mahkemesine başvurabilirler." biçimindeki üçüncü tümcesinin Anayasa'ya aykırı olduğuna ve iptaline" karar verildiği, mahkemelerinin Kabahatler Kanunu ile ilgili başvurular hususunda görevli olduğu, başvuran tarafından bulunulan talebin ise kabahat bazında olmadığı, böylelikle, bu iptal kararı karşısında 506 sayılı Yasa uyarınca düzenlenen idari yaptırım kararlarına karşı itirazları incelemeye mahkemelerinin görevli olmadığı, talep konusunda idare mahkemelerinin görevli ve yetkili olduğun anlaşılmasıyla başvurunun görev yönünden reddine dair aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuş olduğu; gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere; 506 sayılı yasanın göreve ilişkin düzenlemeyi içeren 140. maddesinin Anayasa Mahkemesinin 4.10.2006 tarih ve 2006/75 Esas, 2006/99 Karar sayılı kararı ile iptal edilmiş olmasıyla,başvuru konusu idari yaptırım kararının Sulh Ceza Mahkemesinde incelenebilecek kararlardan olmadığının anlaşıldığı gerekçesiyle 5326 Sayılı Kabahatler Kanununun 28/1-b maddesi uyarınca Başvurunun görev yönünden reddine karar verilmiş; yapılan itiraz Bartın Ağır Ceza Mahkemesinin 21.9.2007 gün ve E:2007/799 D.İş, K:2007/788 sayılı kararıyla kesin olarak reddedilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Ahmet AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler: Mustafa KICALIOĞLU, Mahmut BİLGEN, Habibe ÜNAL, Turan KARAKAYA, Serdar AKSOY ve Muhittin KARATOPRAK'ın katılımlarıyla yapılan 02.02.2009 günlü toplantısında;

I-İLK İNCELEME :Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, adli ve idari yargı yerleri arasında anılan Yasanın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, adli yargı dosyasının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacı vekilinin istemi üzerine son görevsizlik kararını veren Mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ : Raportör - Hakim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Dr. İlknur ALTUNTAŞ ile Danıştay Savcısı Gülen AYDINOĞLU'nun davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, böbrek hastası olan davacının diyaliz servis aracını kullandığından bahisle kendisine daha önce ödenen yol paralarının tahsil edilmesine ilişkin Bartın Sigorta İl Müdürlüğünün 23.8.2006 tarih ve 14476 sayılı kararı ile 18.10.2006 tarih ve 17546 sayılı kararının iptali ile ilk karar uyarınca ödenen 1.945,10 YTL' nin ödeme tarihindeki yasal faiziyle beraber iade edilmesi isteminden ibarettir.

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun olay tarihinde yürürlükte bulunan "Yol parası" başlıklı 102. maddesinde;

"(DEĞİŞİK: 102 ncü madde; 11/07/1978 - 2167/12 md.)

Bu Kanun gereğince sigortalılar ile bunların hak sahibi kimseleri ve 35, 36, 40 ve 42 nci maddelerde sözü edilenler:

a) Muayene ve tedavi

b) Protez araç ve gereçleri ile ortapedik cihazların sağlanması, takılması, onarılması ve yenilenmesi,

c) Analık,

d) Sürekli iş göremezlik veya malullük durumlarının tesbiti,

e) Erken yaşlanma halinin tesbiti,

f) Sağlık durumlarının tesbiti,

g) Raporların kurumca yeterli görülmemesi yeniden muayene,

h) Kontrol muayenesi,

Dolayısıyla kurumca bir yerden başka bir yere gönderilirlerse, bunların ve sağlık durumları sebebiyle başkaları ile birlikte gitmelerinin gerektiği hekim raporu ile belgelenenler ile 15 yaşına kadar (15 yaş dahil) çocuklar ile birlikte gidecek kimselerin gidip gelme yol paraları ile zaruri masrafları, kurumca hazırlanacak bir yönetmeliğe göre ödenir.

İlgililerin istekleri veya itirazları üzerine kurumca muayeneye gönderilenlerden, sadece isteklerin doğru olduğu anlaşılanların gerektiğinde bunlarla beraber gidenlerin gidip gelme yol paraları ile zaruri masrafları verilir. .

Yukarıda belirtilen durumlarda gerek bulundukları gerek gönderildikleri yerlerde yapılan muayene ve müşahadeler için ilgililerden kurumca masraf alınmaz." denilmiştir.

Anılan Kanun'un yine olay tarihinde yürürlükte bulunan 134. maddesinde, bu Kanunun uygulanmasından doğan uyuşmazlıkların, yetkili iş mahkemelerinde veya bu davalara bakmakla görevli mahkemelerde görüleceğine işaret edilmiş; anılan hükümleri yürürlükten kaldıran ve 16/6/2006 günlü, 26200 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5510 sayılı Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 2008 yılı Ekim ayı başında yürürlüğe giren 65. maddesinde "Yol gideri, gündelik ve refakatçi giderleri" hususuna yer verilmiş; "Uyuşmazlıkların çözüm yeri" başlığını taşıyan 101. maddesinde ise; "Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür." hükmü yer almıştır.

Olayda, idari para cezası tahakkuk ettirilmesinden doğan bir davanın bulunmadığı; 506 sayılı Yasa'nın 102. maddesi uyarınca resen tahakkuk ettirilen yol paralarının tahsil edilmesine ilişkin Sigorta İl Müdürlüğü işlemlerinden doğan uyuşmazlığın söz konusu olduğu gözetildiğinde, görevli mahkemenin 506 sayılı Yasanın 134. ve bu hükmü yürürlükten kaldıran 5510 sayılı Yasanın 101. maddesinde işaret edilen iş mahkemesi olduğu kuşkusuzdur.

Açıklanan nedenlerle, Sulh Ceza Mahkemesi'nce verilen görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ: Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Bartın Sulh Ceza Mahkemesi'nce verilen 8.8.2007 gün ve E:2007/76 D.İş sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 02.02.2009 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.